

Motion om att bredda parkeringsövervakningens uppdrag med ett mer serviceinriktat och trygghetsskapande perspektiv

Motion av Johan Nilsson (M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Johan Nilsson (M) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen föreslås att parkeringsvakternas uppdrag i Stockholms stad breddas genom att parkeringsvakterna använder stadens system för felanmälningar för att rapportera trasig belysning, otrygga platser, klotter och farliga föremål i stadsmiljön, att parkeringsvakterna ska ha direktkontakt med ordningsvakter för snabbare åtgärder samt att parkeringsvakterna hjälper turister och stärker Stockholms servicenivå som turiststad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB.

Stockholms Stadshus AB har skickat en underremiss till dotterbolaget Stockholms Stads Parkerings AB.

Stadsledningskontoret erfar att trafiknämnden är nöjd med hur parkeringsövervakningen genomförs och befarar att en breddning av parkeringsvakternas uppdrag kan riskera att påverka effektiviteten i arbetet negativt, vilket kan medföra försämrad framkomlighet.

Trafiknämnden anser att det som efterfrågas i motionen till stor del är något som redan finns och ingår i den upphandlade tjänsten för parkeringsövervakning, men att utökat fokus på annat än parkeringsövervakning riskerar att försämra huvuduppdraget som är att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet.

Bromma stadsdelsnämnd ställer sig positiv till att parkeringsvakter skulle bidra med att uppmärksamma fel och brister i stadsmiljön men att trafikkontoret bäst bedömer förslagets genomförbarhet.

Järva stadsdelsnämnd ser positivt på att stadens system för felanmälningar och synpunkter om stadens utemiljöer används av så många parter som möjligt men överlämnar till trafikkontoret att bedöma lämpligt innehåll i parkeringsvakternas uppdrag.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd ser värdet av att parkeringsvakterna agerar som värdar och guider för både stockholmare och turister i stadsmiljön men anser att detta bör ses som en kompletterande roll, snarare än en prioriterad uppgift, och får inte kompromissa med parkeringsvakternas huvudsakliga uppdrag.

Stockholms Stadshus AB framhåller att parkeringsvakternas huvudsakliga uppgift är att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet på stadens gator. I det dagliga arbetet bistår parkeringsvakterna invånare och besökare med exempelvis vägbeskrivningar och felanmälningar, det vill säga uppdraget innefattar redan ett service- och trygghetsskapande perspektiv.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Det som efterfrågas i motionen är till stor del något som redan finns och ingår i trafiknämndens upphandlade tjänst för parkeringsövervakning, vilket framgår av bland annat trafiknämndens remissvar. Ytterligare fokus på annat än parkeringsövervakning för stadens parkeringsvakter riskerar att försämra huvuduppdraget som är att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet.

Bilaga

Motion om att bredda parkeringsövervakningens uppdrag med ett mer serviceinriktat och trygghetsskapande perspektiv, dnr KS 2024/928-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Dennis Wedin (M) och borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra

Stockholm behöver bli tryggare. Därför är det viktigt att stadens alla funktioner bidrar till att stärka tryggheten – inte minst i det offentliga rummet. Parkeringsvakterna kan och ska spela en viktig roll vad gäller att säkra tryggheten på Stockholms gator.

Det är glädjande att mycket av det som föreslås i motionen redan görs inom staden eller håller på att implementeras. Samtidigt vill vi poängtera att parkeringsvakternas arbete inte ska vara att täcka upp för de många ordningsvakter som den rödgröna majoriteten sparkat sedan de tillträdde.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 23 april 2025

Anders Österberg
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Sophia Granswed Baat (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Johan Nilsson (M) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen föreslås att parkeringsvakternas uppdrag i Stockholms stad breddas. Förutom att utöva parkeringsövervakning föreslås att parkeringsvakterna använder stadens system för felanmälningar för att rapportera om problem i stadsmiljön såsom trasig belysning, otrygga platser, klotter och farliga föremål. Motionären föreslår även att parkeringsvakterna ska ha direktkontakt med ordningsvakter för snabbare åtgärder samt att de skulle kunna hjälpa turister och därmed stärka Stockholms servicenivå som turiststad.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB.

Stockholms Stadshus AB har skickat en underremiss till dotterbolaget Stockholms Stads Parkerings AB.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Parkeringsövervakningen är ett av trafiknämndens huvudsakliga ansvarsområden. Inom nämndens driftbudget uppgår kostnaderna för verksamheten till cirka 300 mnkr årligen. Nämndens intäkter från parkering på gatumark uppgår till cirka 1 300 mnkr årligen, varav cirka 350 mnkr är resultatet av utfärdade parkeringsanmärkningar. Parkeringsavgifter är ett av stadens kraftfullaste verktyg för att säkerställa framkomlighet och ordning i trafiken, vilket även framgår i Budget 2025. Trafiknämndens och övriga nämnders arbete med parkeringsrelaterade frågor utgår från Parkeringsstrategin, som beslutades av kommunfullmäktige den 27 juni 2016 (dnr 171-672/2016) och den samtidigt beslutade Plan för gatuparkering.

Trafiknämnden upphandlar parkeringsövervakningen på entreprenad från ett antal företag, som ges ansvar för olika delar av staden. Stadsledningskontoret erfar att trafiknämnden är nöjd med hur de upphandlade företagen genomför sina uppgifter. Stadsledningskontoret bedömer att en effektiv parkeringsövervakning har bidragit till att andelen rätt parkerade fordon i innerstaden, där merparten av den avgiftsreglerade parkeringen finns, i de senaste mätningarna har legat på 94-95 procent, vilket kan jämföras med cirka 80 procent för tio år sedan. Höjda avgifter för parkeringsanmärkningar har också varit ett incitament för ökad regelefterlevnad. Stadsledningskontoret befarar att en breddning av parkeringsvakternas uppdrag kan riskera att påverka effektiviteten i arbetet negativt, vilket kan medföra försämrad framkomlighet.

Stadsledningskontoret konstaterar att det i motionen framförda förslaget att bredda parkeringsvakternas uppdrag utgår ifrån ett antagande om att det finns väntetider och ställtider, som ska användas för andra uppgifter än parkeringsövervakning utan att inkräkta på den ordinarie parkeringsövervakningen. Några grunder för antagandet framförs inte, vilket gör frågan hypotetisk.

Sammantaget föreslår stadsledningskontoret att inget uppdrag bör ges till berörda nämnder.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2024 följande.

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Inledningsvis vill trafikkontoret framföra att det finns mycket som lyfts i motionen som är rimligt eftersom parkeringsvaktsyrket i mångt och mycket är ett serviceyrke. Stora delar av det som lyfts i motionen pågår redan och ingår i parkeringsvakternas dagliga rutiner. Bland annat så har alla parkeringsvakter TyckTill –appen nedladdad i sin tjänstetelefon för att enkelt och smidigt kunna rapportera in felaktigheter för åtgärd. Detta görs regelbundet och kan exempelvis handla om trasiga vägmärken eller trafiksignaler, fulla papperskorgar eller andra avvikelser i stadsmiljön.

En parkeringsvakt träffar stockholmare och besökare varje dag och att informera och fungera som guide eller vägvisare helt utan koppling till parkeringsfrågor är vanligt förekommande. Trafikkontoret har dessutom särskilda direktiv för hur turistattraktiva platser ska parkeringsövervakas och emellanåt stationeras parkeringsvakter ut (exempelvis vid slottet) för att kunna hjälpa chaufförer som kör turistbussar.

Vad gäller parkeringsvakternas roll i trygghet- och säkerhetsfrågor anser trafikkontoret att det är viktigt att särskilja på olika roller och ansvarsområden. Att en nära relation finns mellan parkeringsvakter, ordningsvakter och poliser är en förutsättning för att kunna parkeringsövervaka vissa områden eller vid evenemang. Parkeringsentreprenörer har därmed redan etablerad kontakt med andra funktioner just för att de olika yrkesgrupperna ska kunna hjälpa varandra vid behov. Ett exempel är särskild övervakning vid Hornsbergs Strand under sommarhalvåret. Här är det viktigt parkeringsvakterna håller sig inom ramen för sina befogenheter och sina kunskaper och trafikkontoret.

För att få jobba som parkeringsvakt krävs en särskild utbildning och ett särskilt förordnande av staden. Att arbeta som parkeringsvakt är påfrestande både fysiskt och psykiskt och trafikkontoret anser att det skulle vara alltför betungande att bredda uppdraget ytterligare. Att häkta på flertalet nya arbetsuppgifter skulle innebära förändringar för en hel yrkeskår.

Trafikkontoret menar att det som efterfrågas i motionen till stor del är något som redan finns och ingår i den upphandlade tjänsten. Det pågår dock alltid vid sidan av huvuduppdraget som är att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet.

Trafikkontoret är nöjda med de upphandlade bolagen som sköter parkeringsövervakningen i staden. Med nuvarande upplägg finns en extremt hög rättparkeringsprocent i Stockholm (ca 95 % enligt den senaste mätningen som genomfördes under våren 2024). Den här siffran riskerar att försämrats om fokus läggs på annat än just parkeringsövervakning.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2024 följande.

Bromma stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och översänder det till kommunstyrelsen.

Reservation av Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Johan Duvdahl (C), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till att parkeringsvakter skulle bidra med att uppmärksamma fel och brister i stadsmiljön så att dessa snabbare kan åtgärdas. En ren och väl underhållen stadsmiljö är av stor vikt för trygghet och trivsel.

Förvaltningen framhåller emellertid att ett utökat uppdrag sannolikt skulle kräva ökade administrativa resurser inom stadens förvaltningar för att hantera den förmodat ökade ärendemängden. Redan idag är trafikkontoret och stadsdelsförvaltningarna hårt belastade av den stora mängd ärenden som inkommer via Tyck till.

Förvaltningen ser också att det skulle krävas en ökad samordning mellan stadens förvaltningar och berörda fastighetsägare för att inkomna ärenden ska tas omhand även i de fall de inte rör stadens fastigheter, vilket kan vara svårt för bevakningsbolagen att avgöra.

Ett utökat uppdrag i enlighet med förslaget skulle sannolikt även kräva fortbildning samt utökade personella resurser för bevakningsbolagen, vilket skulle innebära ökade upphandlingskostnader för staden.

Slutligen vill förvaltningen understryka att parkeringsövervakningen i Stockholms stad är upphandlad genom trafikkontoret. Bedömningen av huruvida föreslagna förändringar i uppdraget är lämpliga och genomförbara behöver därför ytterst göras av trafikkontoret

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 19 december 2024 följande.

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen konstaterar inledningsvis att Stockholms stads parkeringsövervakning inte ligger inom stadsdelsnämndernas uppdrag och rådighet samt att förvaltningen därför inte har inblick i parkeringsvakternas uppdrag och förutsättningar för sitt arbete. Därför tar inte förvaltningen ställning till vad som skulle vara att föredra eller rekommendera avseende möjliga ändringar av uppdragets innehåll.

Utifrån de tre föreslagna uppgifter som motionen behandlar kan förvaltningen lämna synpunkter på vilka behov som finns hos stadsdelsförvaltningen och i stadsdelsområdet.

Att anmäla trasig belysning, otrygga platser, klotter och farliga föremål direkt i stadens system för felanmälningar.

Förvaltningen ser positivt på att stadens system för felanmälningar och synpunkter om stadens utemiljöer används av så många parter som möjligt.

Förvaltningens driftentreprenör har daglig tillsyn av parkmarken i stadsdelsområdet och upptäcker de brister i utemiljön har de i uppdrag att rapportera detta genom Tyck till-applikationen. Akuta brister hanteras mer skyndsamt. Invånare skickar in synpunkter och felanmälningar via Tyck till-applikationen och ibland ringer de direkt till förvaltningen.

Ett ytterligare sätt som förvaltningen får kännedom om brister i utemiljön är via medborgarvårdarna som utifrån sitt trygghetsskapande uppdrag rör sig i utemiljöer, upptäcker och rapporterar skadegörelse och risker för ordningsstörningar.

Genom att enskilda invånare, civilsamhälle, samverkansparter och stadens personal lämnar felanmälningar och synpunkter får förvaltningen mer underlag för det samlade trygghets- och brottsförebyggande arbetet. Det bidrar även till skapa ett rent, tryggt och välskött område för Järvaborna.

Förvaltningen anser att samtliga funktioner som arbetar på stadens uppdrag bör ha kunskap om hur felanmälningar, brister i utemiljön och risker för otrygghet rapporteras i stadens kanaler.

Att föra direkt kontakt mellan parkeringsvakter och ordningsvakter för att de senare ska få snabbare information om var de för stunden behövs bäst.

Trygghets- och säkerhetsarbetet är högt prioriterat inom stadsdelsförvaltningens verksamhet. Stadsdelsförvaltningen har en övergripande samverkansstruktur där

polisen, ordningsvakter och övriga brottsförebyggande samt trygghetsskapande samverkansparter ingår.

Varje vecka tar förvaltningen med polis, stadens ordningsvakter och andra samverkansparter fram en operativ lägesbild utifrån erfarenheter från sin närvaro i stadsdelsområdets allmänna miljöer. Erfarenhetsutbytet tar fasta på aktuella observationer och ger grund till en gemensam analys av situationen i de olika stadsdelarna samt förutsättningar för koordinerade insatser. Lägesbilden följer även trender i stadsdelsområdet och är ofta specificerad till namngivna platser. Förvaltningen sprider sedan den veckovisa lägesbilden till samverkansparter och andra aktörer som verkar i Järva.

Förvaltningen genomför platssamverkan på tre prioriterade platser; Rinkeby, Tensta och Husby. Samverkan sker med fastighetsägare, näringsidkare, polis och civilsamhälle. Inom ramen för platssamverkan sammanställer de deltagande parterna lägesbilder som kopplas till åtgärder. När behov aktualiseras på andra platser finns beredskap att i samverkan organisera trygghetsskapande insatser utifrån aktuell problembild.

Förvaltningen genomför även olika former av dialoger och regelbundna trygghetsvandringar med invånare och samverkansparter. Tillsammans med polis, nattvandrare och räddningstjänst deltar förvaltningen i utsättningsmöten som syftar till att skapa en gemensam lägesbild.

Utifrån medborgarvärdarnas rörliga uppdrag i stadsdelsområdet delas information om händelser med polisen, ordningsvakter, fältassistenter och andra aktörer med engagemang i det lokala trygghetsskapande arbetet.

Genom att förvaltningen via flera forum följer den aktuella situationen i stadsdelsområdet och i samverkan med bland annat ordningsvakter skapar lägesbilder utifrån observationer och erfarenheter får förvaltningen en dagsaktuell bild av den situationella statusen i stadsdelsområdet samt behov av åtgärder. Förvaltningen anser att det samlade trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete som bedrivs ger god kännedom om det dagsaktuella läget.

Skulle det däremot förekomma pågående brottslighet eller fara för människors liv och hälsa ser förvaltningen en självklarhet i att samtliga funktioner som arbetar på stadens uppdrag kontaktar SOS Alarm.

Att ge tips och råd om platser och sevärdheter till turister och stockholmare. Motionen menar att detta skulle stärka Stockholms servicenivå som turiststad.

Förvaltningen tar inte ställning till om dessa uppgifter lämpar sig att utföra tillsammans med parkeringsuppvakternas kärnuppdrag; att övervaka att parkeringsregler och trafikföreskrifter efterlevs.

Förvaltningen ser dock att den föreslagna uppgiften redan i viss utsträckning omhändertas av förvaltningens befintliga resurser. Förvaltningens medborgarvärdar

behärskar många språk och har god lokalkännedom. De arbetar kontaktskapande gentemot invånarna och förmedlar information samt vägleder vidare utifrån behov.

I övrigt överlämnar stadsdelsförvaltning att bedöma vad som är möjligt samt lämpligt för parkeringsvakternas uppdrag till Trafikkontoret som ansvarar för upphandling och uppdragsbeskrivning av Stockholms stads parkeringsövervakning på gatumark.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2024 följande.

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning ser att parkeringsvakter spelar en viktig roll som närvarande aktörer i stadsmiljön och därmed kan fungera som kapabla väktare inom ramen för situationellt brottsförebyggande arbete. Genom sin dagliga närvaro och rörlighet i många olika områden bidrar de till ökad synlighet och kan avskräcka från brott som skadegörelse, stölder eller otrygghetsskapande beteenden. De kan snabbt identifiera och rapportera avvikelser, exempelvis trasig belysning eller klotter, vilket skulle bidra till att upprätthålla en trygg och välskött stadsmiljö. Detta bör dock ses som en kompletterande roll, snarare än en prioriterad uppgift, och får inte kompromissa med deras huvudsakliga uppdrag.

Stadsdelsförvaltningen ser att det kan finnas ett värde av att parkeringsvakterna agerar som värdar och guider för både stockholmare och turister i stadsmiljön. Deras dagliga närvaro och kunskap gör dem väl lämpade att bidra med information och vägledning, vilket kan stärka stadens service och gästvänlighet. Stadsdelsförvaltningen anser att det är de förvaltningar och bolag som nyttjar parkeringsvakter som även är de som bäst kan avgöra om uppdraget rymms inom parkeringsvakternas uppdrag.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s tjänsteutlåtande daterat den 3 december 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Stadshus AB har remitterat vidare motionen till dotterbolaget Stockholms Stads Parkerings AB. Dotterbolaget har inte några synpunkter på motionen.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen konstaterar att Stockholm Parkerings anläggningar ska leda till minskad gatuparkering, öka framkomligheten och verka för optimalt utnyttjande av

parkeringskapaciteten i staden. Parkeringsvakternas huvudsakliga befintliga uppdrag är i linje med det, det vill säga att främja trafiksäkerhet, framkomlighet och tillgänglighet på och runt stadens gator. Rättparkeringsprocenten i Stockholm uppgår till 95 procent enligt den mätning som Trafikkontoret genomförde under våren 2024.

Koncernledningen menar att parkeringsvakter redan idag arbetar med service. Parkeringsvakterna möter stadens invånare och besökare dagligen och är behjälpliga med olika frågor som dyker upp, så som vägbeskrivningar och felanmälan av trasiga vägskyltar eller trafiksignaler.

Koncernledningen noterar att det krävs en särskild utbildning för att få jobba som parkeringsvakt på kommunal mark. Utbildningen innehåller bland annat etik, juridik, konflikthantering och akutsjukvård.

Avslutningsvis menar koncernledningen att det är bra och viktigt att parkeringsvakter, ordningsvakter och poliser samverkar för att effektivt kunna parkeringsövervaka ett område i samband med evenemang eller särskilt utsatta platser, men att det är viktigt att respektive roll verkar inom sina befogenheter.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Reservation av Dennis Wedin m.fl. (M)

1. Att tillstyrka motionen.
2. Att därutöver anföra följande:

Stockholm behöver bli tryggare. Därför är det viktigt att stadens alla funktioner bidrar till att stärka tryggheten – inte minst i det offentliga rummet. Det är glädjande att mycket av det som föreslås i motionen redan görs inom staden eller håller på att implementeras. Parkeringsvakterna kan och ska spela en viktig roll vad gäller att säkra tryggheten på Stockholms gator. Samtidigt vill vi poängtera att parkeringsvakternas arbete inte ska vara att stärka upp för de många ordningsvakter som den rödgröna majoriteten sparkat sedan de tillträdde.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation av Mattias Keresztesi m.fl. (M) och Johan Duvdahl (C)

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet.
2. Att därutöver anföra:

Vi tror att motionärens linje om ett breddat uppdrag för parkeringsvakterna skulle ge ett stort mervärde för Bromma och brommaborna.

Eftersom tjänsten är utlagd på entreprenad och därmed upphandlad, bör det vara fullt möjligt att till en kommande avtalsperiod bredda uppdraget. Självklart ska det inte ske på bekostnad av den akuta parkeringsövervakningen, vilken syftar till att upprätthålla säkerheten för samtliga trafikanter.

Men inom ramen för nuvarande arbete med parkeringsövervakning bör det kunna finnas möjlighet att använda väntetider och ställtider mer effektivt – bland annat för att upptäcka och rapportera in skadegörelse eller annat som kan bidra till oordning och otrygghet.

Med anledning av detta stöttar vi förslaget om att Kommunfullmäktige bör ge berörda nämnder i uppdrag att se hur parkeringsvakternas uppdrag på sikt kan breddas för att skapa mervärde - även för boende i Bromma.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M)

Att motionen tillstyrks i sin helhet.